

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

כניסת השבת 19:07

צאת השבת 20:18

ר"ת 21:14

שיר ליום השבת

רבים היו בעלי הבתים עמי הארץ, שאיוותה נפשם לזכות את בתם ואת ביתם בחתן בן תורה. עולים היו לשיבה ומבקשים חתן בן עליה, בהבטיחם נדוניה הגונה ושנות מזונות על שולחנם.

אחד מהם זכה בחתן לתפארת, ששקד יומם ולילה על תורתו והתעתד להיות לגדול בישראל. חותנו העריך מאד את אישיותו ומידותיו, חכמתו ופקחותו, אבל העריך פחות את תורתו ושקידתו. אדרבה, שמח היה אילו יצא לסחור בצללו את חוכמתו כדי להתעשר. אבל הבטחה זו הבטחה, הבטיח עשר שנות מזונות לעשר שנות שקידה והתעלות! כששמע קריאת התורה בפרשת שלח, אורו עיניו:

המרגלים תרו את הארץ ארבעים יום, ובני ישראל נעשו בארבעים שנות נדודים במדבר, "יום לשנה יום לשנה!"

"השומע אתה", אמר לחתנו, "יום לשנה יום לשנה - כבר אכלת עשרה ימים על שולחני, והרבה מעבר להם. זהו, כלו 'שנות' המזונות, ועליך להרוויח את לחמך!"

טיעון למדני, אין מה לומר.

"אין בעיה", השיב החתן השנון, "מסור בידי את דמי הנדוניה, ותחפש לך חתן חדש".

"מה זה?!"

"אנו מתגרשים".

"מדוע? הדדעק הכפרי."

"כי שהיתי עם בתך עשר 'שנים' ולא ילדה..."

"טוב, טוב, המשך ללמד", הפטיר החותן, "לא אמרתי דבר..."

לצערנו, תופעה זו של "מוסר כפול" רווחת כל כך! חותנת אחת שפכה את זעמה על חתנה, באזני חברתה:

"לחתני לב של אבן! הוא משאיר את אשתו עם ארבעה ילדים, ונוסע לו לטיול בצפון. שהיא תקרוס תחת הנטל, והוא ייהנה לו עם חבריו..."

החברה גישה: "שמעתי שגם בנך מצטרף לטיול, ומשאיר את אשתו לבד..."

"לא!", מיהרה למחות, "בני אינו משאיר את אשתו לבדה, הוא משאיר אותה עם חמשה ילדים..."

אהה!

ואנחנו?!

הרי כל אחד מאתנו מלא טרונות כרימון, על חבריו או משפחתו. ומדוע, כי אנו הרי עושים עבורם את המינימום, אז מדוע אינם עושים כלפינו אלא את המינימום?!

ואף אל הבורא פונים אנו בעתירה:

ריבוננו של עולם, למה חסר לנו דבר פלוני, ודואב לנו איבר אלמוני, למה אושרנו ובריאותנו אינם מושלמים?!

ככה? ומה עושים אתם עבור הקדוש ברוך הוא?!

טוב, נכון שאיננו מושלמים. אך את המינימום הרי אנו עושים! אז מה הטרפוניה, כשגם הוא עושה את המינימום למעננו?!

(הוא היה אומר)

מאורה של הפרשה

"במדבר הזה יפלו פגריכם"

מאז חטא המרגלים, בכל שנה בט' באב, היה כל אחד מישראל חופר לעצמו קבר ונכנס לתוכו. איש לא יכול היה לדעת, האם יראה את אור הבוקר שלמחרת או ימות בקבר. רק כשעלה הבוקר, ניתן היה לדעת מי חי ומי מת. מי שקם - קם, ויצא מן הקבר. מי שלא קם - אמרו לידו "יושב בסתר עליון", וכיסו אותו בעפר.

כך היה מדי שנה בשנה, עד שהגיעה השנה האחרונה. בשנה האחרונה נכנסו ישראל לקברים, ויצאו כולם בבוקר, כשהם חיים. תהו "אולי טעינו בתאריך?" נכנסו שוב למחרת לקברים, ושוב יצאו כולם חיים. הגיע ט"ו באב, והבינו כולם שנגמרה הגזרה, למרות שנתו חמשה עשר אלף איש, שהתחייבו בגזרה. מדוע נגזר דינם לחיים?

אמר על כך הרב צ'רבובסקי: גדולה היתה התפילה שהתפללו בשנה האחרונה, מתפילות של שאר שנים!

כמובן, בכל שנה, לפני שנכנסו לקבר, התפללו כל ישראל. ולא סתם התפללו, אלא מעומק הלב - כל אחד מהם הרי חפר לעצמו קבר, וידע שאולי לא יצא. כל אחד הלך אל אביו ואל אמו להיפרד מהם טרם מותו. האב והאם לא היו בגזרה, אם גילם היה למעלה מששים בעת החטא. הם נותרו בחיים, כשהם רואים בעיניים כלות את בנם האהוב נכנס אל הקבר. כל אחד מישראל היה בא אל אשתו ואל ילדיו, להיפרד מכולם. איזו חרדה! אלו צרחות, ואלו תפילות. אבל... היתה אופציה.

כל אחד ידע - אולי השנה לא הגיע עדיין זמני למות. ומשום כך, התפילה לא יצאה לגמרי מעומק הלב.

בשנה האחרונה לא היתה עוד אופציה. זהו, הסוף הגיע. השנה מתים כל אלו שלא מתו עד כה. ומשום שלא היתה עוד אופציה, נבעה התפילה מעומק הלב. זו היתה תפילה אמיתית. וכזו תפילה - הקב"ה שומע.

חמשה עשר אלף האחרונים לא מתו, בזכות תפילתם שיצאה מעומק הלב! כולנו מתפללים שלוש פעמים ביום, אך לא תמיד תפילותינו באות מעומק הלב. לפעמים אנחנו לא שמים לב בכלל, מה הוגות שפתינו, ולפעמים אנו אפילו לא מצליחים להיזכר - את זה כבר אמרנו? יהודי מתפלל, שתי רגליו על הארץ, אבל רוחו ממריאה לקצווי עולם. הוא מסדר את כל ענייניו. בכל מקום הוא נמצא, מלבד בתפילה.

גם כאשר כבר מתפללים בכוונה, הצרה הגדולה היא שמתפללים עם 'אופציות'. וממילא אין התפילה מעומק הלב.

"רבונו של עולם", מתחנן האדם, "רפאנו ונרפא. כואבת לי הבטן, תעזור בבקשה ותפתור לי את הבעיה הזאת. אבל גם אם לא - קופת חולים עדיין פתוחה, ואני כבר אלך לשם, ויש להם כדור שעוזר..."

תפילה עם אופציה - אני מתפלל אליך, אם לא תעזור לי, אני כבר אסתדר. ותפילה כזו - איך תתקבל?!

(מנהור)

אנשים מאמינים הם לא אלו שיש להם הכח, הם אלה שיוצאים לאור תורה ולא מה שיש להם.

נא לשמור על קדושת הגיליון. אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה

הצלחה ברוי: יוזמת העלון - נעה שיר שליו. משי יונה. משי ג'בלי. רפ"ש: שלמה בן רינה משה מרדכי בן עדנה סולטן וב"ב. חיים דניאל בן שולה. דוד בן רעות. מיכל חיה בת רחל אפרת ביתיה בת צביה. תהילה בת שונומית. חוב הנון: חיים דניאל בן שולה. שרה בת אילה אורה שרה בת אסתר. אורית יהודית, יעקב משה, יוסף, דוד ויצחק בני מרים דבורה פנינה לע"ב: הנר"ע יוסף בן גורגיה זצ"ל, שמואל בן חנה נוסרת ז"ל. ברוך נאני בן נעימה ז"ל. חיה עדיית בת מרגלית ז"ל. ברוחיה בת שושנה ז"ל. סניורה בת מתוקה ז"ל. מלכה בת רבקה ז"ל.

פטירת הצדיקים

כ"ו בסיון - ר' יונתן בן עוזיאל
כ"ז בסיון - ר' חנינא בן תרדיון, ר' מאיר איזנשטאט
ל' בסיון - ר' שם טוב הכהן, ר' יום טוב ידיד הלוי, ר' שלמה קלוגר
א' בסיון - יוסף הצדיק ע"ה, ר' משה נגי' (אב ר' ישראל)
ב' בסיון - ר' נחמן מהורדנקה

בברכת שבת שלום!

עריכה: משפחת שמעיה
לע"נ אביו
הר"ר אילן סכח בן סניורה

מי הצייר של חייר?

המחשבות שלנו תלויות בנו, ביכולתנו להעלות ולחזק אותן, או להוריד ולהחליש אותן. נתאר לעצמנו, כאילו יש לנו שני כפתורי ווליום של מערכת סטריאו. כמו שבמערכת כזו ניתן להעלות או להוריד את הווליום, כך בדיוק אפשר לדמין לגבי המחשבות:

כפתור אחד מסמל את המחשבות השליליות, הדאגות והפחדים; הכפתור השני הנו הכפתור של המחשבות החיוביות, ביד ימין יש לנו הכפתור של המחשבות החיוביות, וביד שמאל הכפתור האחראי על המחשבות השליליות.

נשים את יד שמאל על הכפתור הדמיוני השמאלי, ובחר משפט שמאפיין את הדאגה שלנו, למשל: 'אני לא אצליח בפגישה'. נחזור על המשפט התבוסתני הזה, אבל תוך כדי כך נסובב בעיני הדמיון את הכפתור המנמיך את הווליום שלו.

המשפט, המבטא את הדאגה ואת החשש, הולך ונעשה חלש ונמוך, עמום יותר ויותר, עד שהוא מושתק לגמרי. נפעיל את הדמיון, ונבהיר לעצמנו, שגם המחשבות המטרידות הושתקו.

לאחר מכן, נשתדל למלא את עצת שלמה המלך "דאגה... דבר טוב ישמחנה". נפעיל את הכפתור של החשיבה החיובית. נאמר לעצמנו משפטים של עידוד ושל חיזוק: 'בעזרת ה', יש לי את הכלים והיכולות להצליח בפגישה הזו... אתכונן לקראתה כראוי. אמנם התוצאה אינה בידי, אך מה שיהיה - ללא ספק, יהיה לטובה'.

את המשפטים של העידוד נאמר תוך כדי העלאה עקבית של 'הווליום', מתוך שמחה ואמונה. המחשבות החיוביות תיחרטנה בראשנו ובלבנו.

למה לחיות מתוך חששות ופחדים מפני העתיד, אם אפשר לחיות מתוך שמחה ותקווה? מדוע לצייר ציור עתידי שחור וקודר, ולהרוס בכך את ההווה (ואולי גם את העתיד)? עדיף להשתדל, בכל הכת, להתחזק באמונה ובביטחון, ובכך להכניס ללב שמחה ושלווה. כדאי לותר על 'השחור' ולצייר ציור ורוד יותר. מבחינה זו - אתה הצייר של חייר!

מעשה בשתי בנות שיסבו באוטובוס, ופטפטו אודות חברתן שהשתדכה, על מעלותיה, ובעיקר - על חסרונותיה הרבים. השתיים דיברו ודיברו, וגיבו את הבת ההיא, ומסקנת הדברים היתה, שצריך לרחם על החתן 'האומלל' שהתארס עמה, שאינו יודע אלו חיים מצפים לו עם אישה שכזו... לפתע, פונה אליהן אישה נכבדה שישבה מאחוריהן: "בנות יקרות, אני חייבת להודות לכן מקרב לב. ממש הצלתן אותנו!" "מי את? על מה את מדברת?", שאלו.

והאישה הסבירה: "ראו נא איזו השגחה פרטית מופלאה. אני לא אחרת מאשר אמו של החתן. אותו אחד שהתארס עם החברה שלכן... לא ידעתי שיש עמה כל כך הרבה בעיות. אני הולכת עכשיו לביתי, ואספר לכן שלי את כל הדברים שיצאו מפיכן. אשכנע אותו לעזוב את השידוך במהירות... והכל בזכותכן!" הבנות לקו בהלם. יוצא שבגללן מתבטל שידוך של חברה טובה. הרי הן מעולם לא התכוונו לכך, הכל היה במסגרת של מעט רכילות ולשון הרע, ופתאום - צרה שכזו שלא חשבו עליה. הן פרצו בבכי מר, "אנא, תאמיני לנו שהיא ממש לא כזאת... סתם קשקשנו. אל תקחי זאת ברצינות..." "מדוע אתן בוכות? הרי אתן צריכות לשמוח. בזכותן לא יקום בית כה גרוע בישראל."

אך את הבכי של הבנות לא ניתן היה לעצור, הרי בשלחן תבוא צרה נוראה שכזו, שהחתן יעזוב את השידוך. ובנוסף, חששו מאד היאך יציגו את פניהן בפני חברתן האומללה לאחר שתגלה מה עומד מאחורי פיצוץ השידוך...

ואז עומדת האישה ואומרת להן: "דעו לכן בנותי, כי אני לא אמו של החתן, אינני מכירה אותו כלל. אני סתם אישה ששמעה את דיבוריכן... כל מה שרציית הו, להראות לכן לאן לשון הרע יכול להגיע..." עתה לבה של האישה נוקפה, שמא נהגה שלא כדיון ועברה על איסור שקר ו'אונאת דברים', בכך שצערה את הבנות וגרמה להן למרר בבכי, ובאה לשאול האם היה מותר לה לנהוג כך?

תשובת הגאון הרב יצחק זילברשטיין שליט"א:

האישה נהגה כדיון בכך שהפרישה את הבנות מחטא. והרי קיים חיוב על כל אדם להפריש את חברו מאיסור. וה'פלא יועץ' כתב שמותר לגנוב דעת חברו כדי להפרישו מאיסור.

ואף שהפרשת הבנות מאיסור לשון הרע היתה כרוכה בצער ובהלה, היה הדבר מותר, משום שהאישה מצילתן מרדת שחת, ומרפאתן מנגע חטאי הלשון (כעין הנאמר בתוספתא: משל לאחד שעלתה לו מכה ברגלו, והיה הרופא כופתו ומחתך בבשרו, בשביל לרפאותו!)

כמו כן, הביאה האישה טובה עצומה לבנות בכך שהמחישה להן עד היכן מגיע ההיזק הנורא של דבורי לשון הרע, ובזכות מעשיה, הבנות מן הסתם שאבו חיזוק עצום בענין שמירת הלשון!

לפרוש כנפיים | הרב יעקב אריה

נקודת האיזון

לכל אדם ניתנה בחירה חופשית לבחור ולפעול כרצונו וכהבנתו, בכוחה יכול הוא לשנות את מצבו לטובה. כפי שאמר מרן **הסטייפלר זצ"ל** בענין שידוכין: 'גם על זה נשאר ענין הבחירה, שהאדם במעשיו יכול לגרום שלא יזכה בה', וכפי שכתב **הפלא יועץ**: 'השתדלות צריך מאד לכל דבר טוב... מאידך אמרו רבותינו: 'אין אדם נוקף (מקבל מכה) אצבע, אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה'. ואפילו מינוי זוטר הוא בגזירת שמים, ואחד מעיקרי האמונה הוא להאמין ש'הבורא יתברך הוא בורא ומנהיג לכל הברואים, והוא לבדו עשה עושה ויעשה לכל המעשים'.

ונמצא, שאם כל דבר תלוי רק בבורא עולם, ממילא הימצאותנו במצב מסוים בחיים היא רצון הבורא, ואם הוא היה רוצה לשנות את מצבי הוא היה "מסדר את העניינים". נראה לכאורה שיש כאן סתירה: מחד ראינו שיש לאדם בחירה והיכולת בידו לשנות את מצבו; ומאידך כאן מבואר שהכל בידי שמים!

ואם כן, יש לבאר מהי נקודת האיזון בין השתדלות ועשייה, לבין אמונה שהכל משמים: **רבינו בחיי** מסביר כך: העשייה נמצאת בידיים שלנו, אך התוצאות בידי בורא עולם. בוודאי לרוב יש קשר ישיר בין השתדלות להצלחה, וריבוי ההשתדלות יסייע להצלחה. כפי שכתב **ספר העיקרים**: 'החריצות וההשתדלות מועיל והכרחי בכל דבר מן הפעולות האנושיות'. וכתב **הפלא יועץ**: 'לפעמים כך גזרה חוכמתו יתברך, שלפי ההשתדלות והחריצות שיעשו - כך יקום דבר'.

ומבאר רבינו בחיי, שבכל ענין שרוצים להצליח בו, צריך לעשות את כל ההשתדלות הנדרשת כדי שתהיה לנו אפשרות בדרך הטבע להגיע להצלחה מרבית באותו תחום, וכל זה מחמת שאלוקים מנהיג את עולמו בדרך הטבע. מכל מקום לאחר שעשינו כל מה שביכולתנו, צריך לדעת שאף על פי כן אין זה מחייב כלל שנצליח, כי ההצלחה תלויה אך ורק ברצון ה'.

פעמים רבות רואים בחוש, שאף על פי שהאדם השתדל כראוי, מכל מקום הדברים לא עולים בידו, מכיון שאם נגזר על האדם שלא יצליח, אין בנמצא תחבולה או השתדלות שיצליחו לבטל גזירת שמים, ופעמים בהשתדלות מועטת מאד זוכים להצלחה מרובה, כי כך נגזר מלמעלה.

"סוס מוכן ליום מלחמה ולה' התשועה", אמר שלמה המלך, ו**רבינו בחיי** ביאר פסוק זה ואמר: 'שלמה המלך יזהיר כל אדם בכתוב זה, שיעשה כל דבר שיצטרך לעשות ודרך הטבע כל מה שבכוחו, ושימסור השאר בידי שמים. כי עיקר יצירת האדם בנוי על מידת הטבע, ועל כן יצטרך שיעשה האדם פעולות ועניינים שיהיו הכנות להשיג בהן חפצו ולעמוד על משאלות לבו... ואחר שעשה לו כל יכולתו והשתדל בכל כוחו, אין ראוי לו לבטוח שיוגיע אל רצונו רק בה' יתעלה, לא בהכנות האלה. כי יש אדם שיאבד במלחמה עם כל ההכנות, ויש שינצל מבלעדיהן. ויש חולה שימות עם המאכלים המועילים, ויש שתגיע לו הרפואה עם המאכלים המזיקים. ואם כן אין עיקר התשועה בהכנותיהם, רק בה' יתעלה'.

כשהאדם מאמין ויודע שריבו ההשתדלות אינו ערובה להצלחה, והכל תלוי ועומד ברצונו של בורא עולם, הוא יתחזק באמונה יתרה בהקב"ה.